

10. března 2008
Václav Krása
Národní rada osob se zdravotním postižením

Vážený pane Mátle,

děkuji Vám za Váš zájem o názory NRZP ČR v oblasti ucelené rehabilitace jako součásti zdravotnického systému. V příloze si Vám dovoluji poslat stanovisko NRZP ČR k tomuto tématu, které jsme také předložili koncem roku 2007 MPSV ČR jako garantovi, který má hlavní odpovědnost za případnou legislativní úpravu systému ucelené rehabilitace. Poslední jednání k tomuto tématu se uskutečnilo na zasedání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany dne 29. února 2008. Z jednání zcela jasně vyplynulo, že není společná vůle jednotlivých rezortů vytvořit ucelený systém léčebné péče, rehabilitační péče, rekvalifikace, úprava bydlení, zajištění zaměstnání a návrat do normálního života. Každý resort si hájí pouze svoji kompetenci. Jsme přesvědčeni, že tento systém musí fungovat na pojišťovacím systému, právě proto, aby byl zároveň ekonomickým přínosem pro společnost. Jen pojišťovna jako ekonomický subjekt bude mít zájem na efektivním fungování celého systému tak, aby z příjemce dávky a podpory se co nejdříve stal opět plátcem pojištění. Zavedení ucelené rehabilitace bude mít dopad i do dalších sociálních systémů. Předpokládáme, že v určitých situacích by byla povinnost lidí se zdravotním postižením projít systémem ucelené rehabilitace s maximální snahou zajistit jim zaměstnání. Pokud by odmítli být zařazeni do systému ucelené rehabilitace, ztratili by zároveň nárok na některé sociální podpory, nebo opačně podmínkou sociálních podpor by bylo účastnit se systému ucelené rehabilitace. Těžko lze vyčíslit přímo ekonomický dopad, protože NRZP ČR nemá k dispozici relevantní data. Je však nepochybné, že jakýkoli systém, který dokáže efektivně navracet lidi zpět aktivního života musí být ve svých důsledcích ekonomicky prospěšný. Musím bohužel konstatovat, že na posledním jednání Vládního výboru pro zdravotně postižené občany se projevila neochota především Ministerstva zdravotnictví ČR se jakkoli tohoto systému účastnit. Domnívám se, že tento negativní postoj nemá kořeny jenom v odborném posouzení problému, ale i v jiných aspektech, které však nechci blíže rozebírat.

S pozdravem.

Václav Krása
předseda NRZP ČR

Zakotvení právního rámce rehabilitace.

Prvořadým cílem ucelené rehabilitace je získání (habilitace) nebo znovuzískání či obnova (rehabilitace) bio-psycho-sociálního fungování člověka a upevnění jeho nejvyšší možné výkonnosti, funkční schopnosti, adaptability a soběstačnosti v postižením či nemocí "dotčených" oblastech života.

Zakotvení právní úpravy vymezující zejména právo osoby se ZP na ucelenou rehabilitaci, včetně definování kompetencí a povinností jednotlivých složek systému, které se na zabezpečování UR budou podílet.

Zavedení institutu povinné účasti na rehabilitaci pro určitý okruh žadatelů o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem nebo funkčním poškozením. Současně i zakotvení práv osob se ZP, které o dávku nežádají (tj. pracují), na ty složky rehabilitace, jež přispějí k omezení rizika zhoršení jejich zdravotního stavu, ztrátu práceschopnosti a snížení kvality života (preventivní funkce rehabilitace).

Stanovení (určení) instituce, která bude v rámci své činnosti poskytovat podporovat a sledovat provázanost a účinnost provádění rehabilitace, zajistí součinnosti všech zainteresovaných subjektů. Orgán bude mít právo rozhodovat o zařazení do systému, kontrolovat průběh rehabilitace a stanovit rehabilitační plán. Vzhledem k tomu, že jednotlivé složky rehabilitace spadají do působnosti několika rezortů je třeba stanovit speciální veřejnoprávní instituci. Předpokládá se dvoustupňové řízení.

Prvořadým cílem orgánu musí být vytvoření podmínek pro koordinované provádění rehabilitace, které je podmínkou podstatného zvýšení její účinnosti. Jedině takto nastavený systém má potenciál přispět výrazným způsobem ke zvýšení kvality života osob se ZP a jejich sociálnímu začlenění.

Komplexní rehabilitací se rozumí zejména koordinované poskytování opatření zdravotních, vzdělávacích, pracovních, sociálních, úpravy bydlení, zajištění kompenzačních pomůcek a další.

Celý systém financování ucelené rehabilitace musí být zajištěn především na pojišťovacím principu.

K financování lze použít veřejné zdravotní pojištění, pojištění v nezaměstnanosti, nemocenské pojištění a úrazové pojištění, popř. účelový fond, jenž bude sloužit k financování UR a nebude zatěžovat stávající veřejné systémy.